

యవ్వారం

— ముద్రగడ సూర్యప్రకాశరావు

ఎండా కాలపు ఎండ కరువులాగే మండిపోతోంది. ఎప్పుడూ బిజీగా వుండే ఆ జంక్షన్లో కూడా జనం పల్కగానే వున్నారు. అప్పుడప్పుడూ వచ్చి ఆగుతున్న బస్సుల్లోంచి దిగుతున్న వాళ్ళకూడ ఎండ ధాటికి తట్టుకోలేక, దిగినవెంటనే పరుగులాంటి నడకలో ఇళ్ళకు పరుగులెడ్తోన్నారు.

రోడ్డు పక్కనున్న చాలా షాపులు బేరాలేక ఖాళీగా ఆగుపిస్తున్నాయి. యజమానులు అకౌంట్స్ చూసుకుంటూనో, పేపరు చదువుకుంటూనో, పోర్టబుల్ టీవీలో ప్రోగ్రాంస్ చూస్తూనో రిలే కృపుచూ వుంటే, సేల్సుబోయ్స్ కొందరు కబుర్లాడుకుంటూ, మరికొందరు కునికీపాట్లు వడ్డా గడిపేస్తున్నారు. కరెంటు పోయి ఫేనాగిపోవడంతో, కిరాణా షాపు ప్రాప్రయిటర్ ఆదిబాబు ఏసు క్కుంటూ, చిరాగ్గా, ఇబ్బందిగా అటు ఇటు కదిలాడు.

"ఏట్రా! ఈ కరెంటుతో సచ్చేసావొచ్చివడింది. ఇంతెండలు ఎప్పుడూ లేవు. వోల్ మొత్తం దేశ వంతా ఇలాగే వుందట". అన్నాడు, పేపరుతో విసురుకుంటూ

"మరేనండీ! ఏడి కుతకుతలాడించేస్తంది. సాల మంది వడదెబ్బ కూడా తినేస్తున్నారు" అన్నాడు పొట్లాలు కట్టి పోలారావు.

"అ కిటికీ ఓపెన్ చెయ్యరా! కొంచెం గాలన్నా వొస్తాది" అని చెప్పి, కౌంటర్ దగ్గర్నించి బయటకు వెళ్ళి నిలబడ్డాడు ఆదిబాబు. షాపుముందు కొంతమేర గచ్చు చేయించాడు. షాపుకు అటు హార్వేర్, ఇటు మెడికల్ షాపులున్నాయి. ఆ వరుసలో ఇంకా, స్టేషనరీ, కిరాణా, బట్టల షాపులు, హాటల్ వున్నాయి. ఈ షాపుల ముందున్న ఖాళీ సలంలో రోడ్డు కిరుపక్కలా, ప్లాస్టిక్ సామాన్లు, వస్త్రాలు, కూరగాయలు, కొబ్బరికాయలు చిల్లరగా అమ్మే చిన్న చిన్న దుకాణాలున్నాయి. ఒకటి రెండు చోట్ల చాపలు పరచివున్నాయి. వాటిపై సరకులు లేవు. అమ్మే మనుషులు ఎండ బాధ పడలేక, 'వ్యాపారం మాట దేవుడెరుగం'టూ ఇళ్ళకు పోయారు. తన షాపుముందున్న కూరగాయలమ్మే ముసిల్తాసి దుకాణం వుండవలసిన చోటులో వుండక మరింత దగ్గరగా షాపుమీదకొచ్చేసింది.

గోనెపట్టామీద కూర్చున్న ముసిల్తి కునికీపాట్లు వడ్డోంది.

"దీనమ్మ! ఇదేటిది? రోజు రోజుకి జరుక్కుంటూ మన షాపుమీద కొచ్చేస్తోంది ముసిల్తి" కోపంగా అన్నాడు ఆదిబాబు.

"మరేనండీ! మీరలా సూస్తూ వల్లకుండిపోయారనుకొండి, అదిక అరుగెక్కి కూకుంతాది" అన్నాడు మరో పనికూర్రాడు గోవింద.

"అ...అ...ఎక్కలాదెక్కలాది, దానమ్మోగుడు సంపాదించింది దాసిపెట్టిందని అరుగన్నా ఎక్కలాది, నేదంటే నానెత్తినన్నా ఎక్కి కూకుంతాది" అని కోపంగా ముసలమ్మ దగ్గరకెళ్ళి "ఏయీ! ముసిల్తి! ఏటీ నీ యవ్వారం? తెగు .... తెగు అనలేటి? నీ వుద్దేశం" ఉరుమురినట్టు అరచాడు ఆదిబాబు. ముసిల్తి తుళ్ళివడిలేచింది. ఎదురుగా గుడ్డిం చలుచేసి కోపంతో గుర్రుగా తినేసేలా చూస్తున్న ఆదిబాబు కనిపించాడు.

"బాబ్బాబూ! కుసింత కనికరించండి నాయనా! సచ్చిపోరున్నాం. పేణాలు సాలోచ్చి, నీదగుందని ఇక్కడ కూకున్నాను. ఎండ తగ్గగానే ఎలిపోతాను. నాయన్నాయన నీకు ధగ్గవెడతాను" ప్రాధేయపడింది.

"అవసరమొచ్చిందని ఇయ్యెల దగ్గవెడతావు, రేపొద్దున్న నెత్తెక్కి కూచుంటావు. తల్లీ నీ దగ్గలకో దగ్గలగాని... ఎల్లెల్లు...ఎల్లి నీ సోట్లోనే దుకాణ వెట్టుకో, అక్కడెండగుంటే నేనేం చెయ్యను?" చీదరించుకున్నాడు.

"ముసిల్తి ముందాదాన్ని బాబ్బాబూ కుసింత దయతల్పునాయనా! నీ పేరు సెప్టకుంతాను" అంది ముసలమ్మ ఎంతో వినయంగా అర్థిస్తూ.

"తత్తరిస్తున్నావేదే? ఏటీలాకోలంగా వుందా? అంతెండగుంటే? ఎల్లి ఇంటికాడ తోంగో? ఏ

పారాలయ్యా ఎందుకు నీకు?" అన్నాడు ఆదిబాబు.

"బాబ్బాబూ! ఈ ఒక్కపాలికి వల్లకో నాయనా" దీనంగా బ్రతిమాలింది.

"వొల్లకుంతున్నానుగనకే ఇంతవరకూ వచ్చింది యవ్వారం. నా షాపే దొరికిందా నీకు ఆక్రమించి సావు. నీడ కావాలంటే అదిగో ఆ సింఠసెట్టుకాడ బోల్లంతుంది"

"అక్కడ బేరాలేటొస్తాయి బాబూ! సచ్చి నీ కడువున వుడతాను. నన్నిక్కడే వుండనియ్యి...నా యన్నాయన"

"నువ్వెందుకే బాబూ! నా కడువున పుట్టడం? ఆ చెత్తాచెదారం అంతా ముందిక్కచ్చింది తియ్యి...." కోపంగా అరిచాడు.

ముసలమ్మ ఆదిబాబు కాళ్ళు పట్టుకోబోయింది తప్పించుకున్నాడు.

"అరే! నా కాళ్ళెందుకు పట్టుకుంటావు? ఎల్లమ్మా! ఆందేవరకూ కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్తారు, ఆ తర్వాత జుత్తండుకుంటారు" అన్నాడు.

"బీదముందాదాన్ని నాకన్నీ తెలివితేటలు లేవు నాయనా" అంది.

"ఒరే! దీనికి మర్యాదగా చెప్పే వినదు. ముందా దుకాణం అక్కచ్చింది ఈచ్చిపారెయ్యండి" ఆర్డర్ ఇచ్చాడు ఆదిబాబు.

"బాబ్బాయి!" ఆ పని మాత్రం సెయ్యకం డని ముసల్లి ఎంత మొత్తుకుంటున్నా పినకుండా పని కుర్రాళ్ళిద్దరూ తాటాకుచాపనీ, గోనె పట్టాల్ని రోడ్డు వరకూ ఈడ్చుకెళ్లిపోయారు. తట్టాబుట్టల్ని ఫుట్ బాల్ సీ తన్నినట్టు తన్నుకుంటూ వెళ్లారు.

ముసలమ్మ ఏడుస్తూ అంతెండలోనూ కెండ్ల పదిపోయిన కూరగాయల్ని, ఆకుకూరల్ని ఏరుకుని, దుమ్ము దులుపుకుని తీసుకెళ్లి, చాపమీద చేర్చింది. దుమ్ము పట్టిన వాటిని చూస్తుంటే ముసలమ్మకు మరింత దుఃఖం ముంచుకొచ్చింది. "ఈ కూరల్ని ఎప్పుడు కొంటారు? నానేటి సేసేదిరా నారాయణా!" అంటూ ఏడుస్తోంది.

"ఈడి రొజ్జెయ్య! ఈడి జిమ్మడిపోను, ఈడ్చి మొర్రు తినెయ్య" అంటూ తిడ్డా మెటికలు ఏరుస్తోంది.

ఆ చుట్టుపక్కల వాళ్లు కొంతమంది...దగ్గర వేరారు...తర్వాత కిమ్మనకుండా ఎవరిదారిన వాళ్లు పోయారు.

"ముండావూరు. ఇంతన్నాయం జరిగితే ఎప్పులూ పట్టించుకున్నారు కాదు. ఈ సవాది గాళ్లం దరూ సుట్టలు కాల్యకుంటూ, ఆడరుగుమీద సేరి, "తువ్వా...తువ్వా"మని ఉమ్ములూ సేస్తే వర్షేదు గాని, ఎండగుండని నాకు అటేవు దుకాణం జరుపుకుంటే, అదంతా ఆడికి సెల్తా సెదారం అయిపోనాది" తిడ్డా, సాణుక్కుంటూ ఏడుస్తోంది.

"ఏటి...ఆప్తా! ఏటలా వొల్లకుండాపోనావు...ఆడ్చి రుదాయించీసి జలకడిగీ వోలసింది" అడిగింది రావులమ్మ గారవల్లికిలించుకుంటూ..దాని మాటల్లోని వెటకారాన్ని పసిగట్టిన ముసలమ్మకు వళ్లు మంచుకొచ్చింది.

"దీనెటకారం మందిపోను. బడ్డి కొట్టిక్కగానే ఇదివ్వడు పెద్దనాయకురాలైపోయి సలహాలిస్తున్నాది. అంతకు ముందిది తన్నాగే బల్ల సెక్కట్టుకొని కుళ్ళొకాయలు...సిక్కుడు కాయలు వొంతులేసి వుచ్చులు గిచ్చులు అమ్ముతుండేది. దుకాణాలయ్యా ఎట్టుకోడానికి గవర్నమెంట్లోడు అవ్వలియ్య బట్టి బడ్డి కొట్టింది. మాట సాయంగా ఇదిగా నోస్తే ఆసరాగా నిలిస్తే తామారుకుదే?..అదిబాబు నట్టుకొని నాలుగు దులపేదా?" గొణుక్కుంటూ సర్దుకుంటోంది ముసలమ్మ.

"ఏటయినాదే? ఇయ్యేటి...ఇయ్యన్నీ ఇలాగయి నాయి. వొపులు చేసారెలా?" అంటూ రాగానే అడిగింది చింతల్లి...

"నువ్వెందుకొచ్చినావే? ఏటి? కూడు దీసుకొచ్చినావా?" ఆప్యాయంగా మనవరాలివైపు చూస్తూ అడిగింది ముసలమ్మ.

"నువ్వు ముందు వెగు..ఆ నీడలోకెళ్లి కూకోని తినీసిరా! వొంటినిండా ఏటి సెవట్టు? ఇంతెండలో ఎందుకే కూకున్నావు? జరంగాని వచ్చేగట్టు" అంది చింతల్లి.

"ఏవీరాడుగాని నువ్వెందుకట్టుకొచ్చినావే? మీ అయ్యగాని, సిన్నోడు గాని నేరేంటి కాడ? ఎండకి తోటకూడ కాడనాగ ఓడిపోనావు" ఆప్యాయంగా మనవరాలి వళ్లు నిమిరింది.

"ముందు నువ్వు కూడు తినెయ్య" అంది చింతల్లి.

"ఓ రెండు ముద్దలు తినపిస్తాను, నాతోపాటు తిందుగానివి రాయే తల్లి!" మనవరాలి గడ్డం పట్టుకుని బ్రతిమాలింది. ముసలమ్మ.

"నేను తిన్నానుగానీ, ముందు నువ్వెళ్లి, ఆ నీడలో కూర్చుని తినీసిరాయే!"

"అక్కడ కూకుని తింటే ఆ దొంగసచ్చివోడు వల్లకోడే! ఇందాక అక్కడ కూకున్నాననే పెద్ద గొడవెట్టాడు. కాస్తంత సల్లబడ్డాక ఎలిపోతానన్నా ఇసిపించుకోకుండా దుకాణాన్ని ఈడ్చి పారేసాడు" బాధగా అంది ముసలమ్మ.

"ఈడ్చి పారేసాడా? ఏటి రోడ్డు ఆడిబాబుగోరి సాల్తేటి? వుండు నానెల్లదుగుతాను" రోషంగా లేచి వెళ్ళబోయింది చింతల్లి.

"పోస్తేయే పెద్దొల్లో తగువెండుకు? ఎక్కడయి తేటి? ఇక్కడే కూకోని తినేస్తాను. ఈ ఎండా వానలన్నీ నాకలవాటే" అంది ముసలమ్మ ముగ్ధుగా నవ్వుతూ.

"అయితేటి? రోజూ ఇంతెండలో కూకోని అమ్ముతున్నావా?" నిమ్మారంగా అడిగింది చింతల్లి. ఆమె హృదయం అవ్యాజమైన ఆప్యాయతతో మూలిగింది.

"మాకోసమని ఇన్ని కష్టాలు పడ్తున్నావా? నావమ్మా! ఎందుకే ఈ ముసలికాలము నీకిన్ని పాట్లు? కూలివనిచేసి అయ్యట్టుకొస్తావు డబ్బులు చాల్తంలేదనేగా నీ బాధంతాను..." చింతల్లి కళ్ళలో కన్నీరు గిరువ తిరిగి నేలరాల్తోంది.

"ఏండిసేవ ముక్కగాని వొట్టుకొచ్చినావేటి? సంతల్లి! ఏదీ ఆ కూడిట్టాయి అకలేస్తంది" ఆశగా చూస్తూ అడిగింది ముసలమ్మ.

"ఇదిగో ముసలమ్మా! మాట తప్పించడానికి చూడొద్దు. ముందు నానడిగినదానికి సమాధానమిచ్చి...అవ్వడు ఇంకేదన్నా అడుగు. అయ్యకి నలుగురాడపిల్లలని, ఆళ్ల పెళ్ళిళ్ళకోసం...సాయం చెయ్యడానికి సుప్పిన్ని అవస్థలుపడ్తున్నావని నాకెరికేగాని, ఈ ఎండలు తగ్గిండాకా నువ్వు దుకాణం ఎట్టొద్దు...ఇక ఎందుచేపముక్క పొడ్చుగాల అయ్య తినీసాడే, రేటికి తిందుగానివిలే...చెప్తానయ్యకి. పట్టుకొస్తాడు. నీడలో కూర్చున్నందుకు ఎవడూ ఏమీ అనడుగానీ...వద" అని దగ్గరుండి మామ్మని కిరాణా కొట్టు వక్కనున్న నీడ పట్టుకు తీసుకెళ్లి కూర్చో బెట్టింది చింతల్లి.

గుంటకి నానంటే ఎంతో ఇది. ఏటి ఎండలో కూకుని తింటే, నానేం అరిగిపోతానా, తరిగిపోతానా? అనుకుంది. దాంతో ఎండిపోయిన పెదవులమీద చిన్న చిరునవ్వు అలముకొంది.

అల్యూమినియమ్ కేరేజి కవ్వలో అన్నం కలుపుకుని రెండు ముద్దలు నోట్లో పెట్టుకుంది. తెలకపిండ్డిడియం ముక్క నంజుకుంది. మరో ముద్ద నోట్లో పెట్టుకునేంతలో పెద్దవులి గాండ్రం వులా అదిబాబు అరువులు వినిపించాయి.

"ఏటి! మల్లొచ్చినావేటి? ఏటి చెప్తుంటే

నీక్కాదా?...ముందు లెక్కడ

"కూడు తిన్నాక లేసెల్లపోతానే బాబూ...అయి పోయింది...ఇక రెండు ముద్దులు" అంది ప్రాధేయ పడ్డా.

"కూడు తిన్నాకగాని ఎల్లవన్నమాట. ఇక్కడంతా ఎంగిలి చేసేస్తున్నావు ముందిక్కడ్నించి లెగు...నీకు మా షాపే తేరగా దొరికినట్టుంది" చీదరించుకుంటూ దురుసుగా అరుస్తూ వచ్చాడు. అతని ధోరణి చూస్తుంటే, మరోక్షణం ఆగితే తంజాడేమోననిపించింది ముసలమ్మకి.

"పోతున్నానేరా బాబూ! గింజుకు సచ్చిపోతున్నావు" సాగుక్కుంటూ ఎండలో వున్న తన దుకాణం దగ్గరకొచ్చేసింది ముసలమ్మ.

"పోగాలవొచ్చిపోతాడు పాగరుమోతు నాకొడుకు...." తిడ్డా గోనెపట్టమీద కూలబడిపోయింది.

"ఏదేడు? అలా ఇరగబడిపోతున్నాడు? బాతు గుడ్లలా ఇంతలేసి గుడ్లనుకుని...ఎగిరెగిరివడ్డున్నాడు" అంది చింతల్లి.

"అ...అ...వడ్డాడు వడ్డాడు..అలా సూస్తుండ రోగ వొచ్చిపోతాడు. ఎంగిలయిపాద్దట...పావ్నేయే దేవుడిచ్చిన బూవీ అకాశం వుండగా ఆడి జాగాలో కెళ్ళాల్సిన అవసరం నాకేటి?" మిగిలిన అన్నం తినేసి, చెయ్యి కడుక్కుని ఆ గిన్నెల్ని చింతల్లికి చేసింది.

"బద్దిరం తల్లి! జేగర్తగా ఎల్లరా! రోడ్డుకి పక్కంటే ఎల్ల...దొంగ సచ్చినోళ్ళు తాగేసి, వాళ్ళూ మిన్నూ గావక బళ్ళు నడుపుతుంటారు" అంది మనవరాల్ని సాగనంపుతూ.

ఇంటికి బయలు దేరింది చింతల్లి. మామ్మకు జరిగిన పరాభవానికి గాయపడిన ఆమె మనసు పరిపరివిధాల పోతోంది.

"ఆడిసామ్మేం పోయిందని నీడలో తింటున్న దాన్ని తగిలీసాడు. పాడు బుద్ధులెదవ...ముసిల్దా నీమీద జాలీ దయా లేకుండా...ప్రవర్తించాడు" అది బాబు మీద కోపంతో ఆమె మనకు కుతకుత ఉడికిపోతోంది. డబ్బులు చూసుకుని నానమ్మకు ఓ తాటాకుల గొడుగు కొనాలి. దానికింద చల్లగా వుంటాది. ఆ గొడుగు దుకాణానికి అడ్డంగా వుందని మళ్ళీ ఈడేదన్నా కిరికిర్లు పెడతే? అదో గొడవ ఆడితో...ఈ ఎండ బాధ నుండి మామ్మని ఎలాగైనా తప్పించెయ్యాలి..లేకపోతే...ఎండలో పడి పడదెబ్బ తింటే వయసులో బతకడం కష్టం అనుకుంది చింతల్లి.

*****

ఇదెవర్తిరా గుంట పిటపిటలాడిపోతోంది అనుకున్నాడు ఆరోసారి అదిబాబు. ముఖం అగుపడ్డంతేదాగాని ఎనకనుండి బ్రహ్మాండంగా వుంది. మనసంతా అటే లాగేస్తోంది. కాని షాపులోంచి ఆస్సలు కదలటానికి వీలుపడ్డంలేదు. సరుకులు రావడంతో వాటిని లెక్కచూసుకుంటున్నాడు. అనుకోకుండా అప్రదానా చూపులన్నీ అటువేసే వెళ్ళి

పోతున్నాయి. ముసిల్దాని కొట్టుమీద కూర్చుని కూరగాయలు ఆకు కూరలు అమ్ముతోందని. వడ కొండయేసరికి తనకూ తీరకయింది. దాని బేరాలూ తగ్గిపోయాయి.

షాపునుండి బయటకొచ్చి నిలబడ్డాడు. అప్పటికే ఎండ బాగా తీవ్రరూపం దాల్చింది. దాని వీవంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. ఎంతో పొందికగా వున్న ఆమె శరీరంపైనే వున్నాయి అతని చూపులన్నీ. ఎంతసేపు చూసినా తనివితీరడంలేదు. దుకాణం ముందుకెళ్ళాడు అదిబాబు, అప్పుడు కనిపించిదామె ముఖం.

ఎంతో అందంగా వుంది. చూస్తుంటే కళ్ళు చెదిరిపోతున్నాయి.

"ముసలమ్మ ఇయ్యాల రాలేదా?" అడిగాడు అదిబాబు.

"లేదు...జరవోచ్చేసింది. అదంతా మీ పుణ్యమే బాబూ! సావుకారుగోరూ!...నీడలో కూకుని అన్నం కూడ తిన్నియ్యలేదుమీరు. మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండలోకి తగిలీసారు" అంది చింతల్లి నిష్కారంగా.

"అరే! ఎంతపనయిపోయింది. ఏదో అనుకోకుండా అలాగయిపోయింది. ఇలా జ్వరం వస్తుందంటే అలా పామ్మనేవోడ్డేకాదు. రోజు రోజుకీ జరుక్కుంటూ కొట్టుమీదకొచ్చేస్తోందని కోపంవచ్చి, ఏదో ఓ మాట అన్నాను. ..అంతే! పాపం చాలా ఎండగా వుందే పిల్లా..చెమటతో ఎలా తడ్చిపోయావో చూడు. ఇక నువ్వు ఎండలో వుండొద్దు.. నీక్కూడ జరం వొచ్చేస్తాది...ఇప్పటికీ నీ వాళ్ళలా కంది పోయిందోచూడు...వెంటనే ఈ నీడలో కొచ్చెయ్! " అన్నాడు అదిబాబు ఎంతో అభిమానం కురిపిస్తూ.

"వొద్దులెండి బాబూ! ఎండో కొండో..ఇక్కడే పడుంటాం..ఇయ్యాల జాలిపడి...నీడలోకి రమ్మంటారు...రేపు... మీ జాగా ఏదో మేం ఆక్రమించిస్తాం అంటూ మెడబట్టి గెంటుతారు" అంది చింతల్లి.

"అ! అ!...అలాగేం జరగదు ఈ అదిబాబు ఒక్కసారి మాటిచ్చాడంటే ఆ తర్వాత తప్పడం అంటూ ఎప్పుడూ జరగదు.. కావలీస్తే ఇదిగో చేతిలో చెయ్యేసి చెప్పన్నాను" చెయ్యండుకోబోయాడు.

గభాలున చెయ్యి వెనక్కి లాగేసుకుంది చింతల్లి.

"నిజంగానే అంటాన్నారా? మాట తప్పరుకదా!" అడిగింది కంటి కొనల్లించి చూస్తూ చింతల్లి.

"ఇక్కడికన్నా ఇంకా ముందుకు లాగేసుకో ఏం ఫర్వాలేదు..ఇదిగో ఈ గట్టుమీద పెట్టుకున్నా నాకేం అభ్యంతరం లేదు. ఇంకా ఆ ముసిల్లి ఏం కష్టపడ్తుందిలే...నువ్వే రోజూ వచ్చి ఏపారం చేసుకో! ఏం..." చెప్పాడు. ఆలోచిస్తూ నిలబడింది చింతల్లి.. "నానమ్మకు తెలిస్తే ఏవంటుందో? వప్సకోడు. నిన్న దాన్ని తగిలీసారు కదా!...అందుకని వప్సకోడు. అయినా మా బాధలేవో మేం పడతాలెండి" అంది సున్నితంగా అదిబాబు ఔదార్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ.

"ఆ ముసిల్దానికీ నేను చెప్పతాగా...నేను ఒప్పిస్తాను. నువ్వు ఇకనేం ఆలోచించొద్దు గంప పట్టుకో...నేను సాయం పడతాను" అన్నాడు.

"అబ్బేబ్బే! మీకెందుకండీ...శ్రమ...మీ కురోల్లి

పంపించండి...సామాన్లు కొంచెం సాయం పడతారు" అంది చింతల్లి.

"ఎందుకులేవే నేను సాయం పడ్తానుగా...పట్టు" అన్నాడు అదిబాబు.

గంపలు ఎత్తి పట్టుకుంటున్నప్పుడు, వంగి వాటిని అరుగు దగ్గరగా పెట్టొస్తానన్నాడు, చూపుల్ని అరుగుమీద వరచుకుంటున్నప్పుడూ...చింతల్లి అందాల్ని తనివితీరా చూశాడు అదిబాబు. యవ్వనం వుంజుకుంటోన్న అందాలవి. గుండె రుక్మమంది. మధురమైన బాధ మనసులో రగిలింది. కూరగాయల్ని, ఆకుకూరల్ని అరుగుమీద చాపపై పేర్చుకుంది చింతల్లి. సాయంత్రం అవకుండానే మొత్తం అంతా అమ్మేసి, అదిబాబుతో చెప్పడానికి వచ్చింది. మాటి మాటికి అదిబాబు వచ్చి ఆమె యోగక్షేమాలన్నీ చూస్తూ, విచారిస్తూనే వున్నాడు ఈలోపుగా "నా పయసేటిలా తిరిగిపోయినట్టుంది?" అనుకుంటున్నాడు.

"అదేటి? అప్పడే అన్నీ అమ్మేసావా? ఇయ్యాల చాలా కొంచెం తెచ్చినట్టున్నావు. రేపు ఎక్కువ కూరలు పట్టా! నీ దగ్గర డబ్బుందో లేదో? ఇదిగో ఈ వందా పట్టుకెళ్ళు...సరిపోద్దా లేక మరో రెండొందలు ఇమ్మంటావా?.. నువ్వీ డబ్బులు తిరిగిచ్చియాల్సిన అవసరం లేదులే!" అన్నాడు చేతిలో డబ్బులు పట్టుకొని ఇవ్వబోతూ.

"వొద్దులెండి బాబూ! నాదగ్గిరా డబ్బులున్నాయి. రేపు సరకులెక్కువగానే తెస్తానెండి..." అంది వెళ్ళూ. వెళ్ళున్న దానినడకలో ఎన్నో హోయలు కనిపించాయతనికీ. ఆమె వెళ్ళేస్తూనే అలా చూసుకుంటూ నిలబడిపోయాడు అదిబాబు.

*****

మర్నాటి ఉదయం గంపల్లో రేకులు చాప, గోనె పట్టాలు సైకిల్ రిక్షాలో వేసుకుని వచ్చిన చింతల్లి, 'అరుగుమీద దుకాణం పెద్దామా? మానేద్దామా?' అని సందేహిస్తోంది.

"ఏంటి? ఆలోచిస్తాన్నావు? అరుగుమీద దుకాణం ఎట్టుకో! కొంచెం సాయం చెయ్యండ్రా" అంటూ తన షాపులో కుర్రాల్ని ఆదేశించాడు అదిబాబు. కుర్రాళ్ళిద్దరి సహాయంతో చింతల్లి దుకాణంమీద సరుకులన్నింటినీ సర్దుకుని కూర్చుంది. మరి కాస్తేపట్లనే కొంటానికొచ్చిన వాళ్ళందరికీ కూరగాయల్ని అమ్మడంలో ఓజీ అయిపోయింది.

"అదిబాబుగోరు దేవుల్లాంటోరు, మనసు సానామంచిది. సోయంగా ఆయనే, ఎండలో మాడుతున్న మమ్మల్ని చూసి..జాలిపడి...దయతల్లి..ఈ అరుగుమీద దుకాణం పెట్టుకోమ్మన్నాడు" అంది చింతల్లి కొంటానికొచ్చిన వాళ్ళందరితో...ఎంతో సంబరపడ్డా.

"దాందేవుండే...మనుషులం...అసాటి ఒరికోకరం సాయం చేసుకోకపోతే ఎలా?" అంటున్నాడు అదిబాబు.

"అయినా పేదోళ్ళమీద అంత అభిమానం చూపించేవాళ్ళు ఎవరుంటారు బాబూ!" అన్నారు

కొంతమంది కొంటానికొచ్చిన వాళ్లు.

"ధర్మ ప్రభువులు మీలాంటోళ్ళు కొందరున్నా వుండబట్టి లోకం ఇలాగన్నా వుంది" అది బాబు ఔదార్యాన్ని ప్రశంసించారు మరికొంతమంది. ఇంతలో అక్కడికి రిక్షా వచ్చింది. రిక్షాలోంచి కిందకు దిగింది ముసలమ్మ. ఆ వెనుకనే రెండు గంపల సిండా కూరగాయల్ని తీసుకొచ్చి అరుగు మీద పెట్టాడు రిక్షావాలా. ఓ రెండు గోవెమూటల సిండా కూడా కూరగాయలు తెచ్చింది.

"ఏవే! జ్వరం తగ్గిందా? ఆ ఎండలో ఏం వుండగలరులేండి...ఆ...ఈ అరుగుమీద ఏపారం చేసుకోమ్మన్నాను... ఎవరన్నా బాగుపడ్డవేకదా మన క్యావలసింది" అన్నాడు ఆదిబాబు వలకరిస్తూ.

"నిజంగా ఆ పరమేస్వరుడే మా...మొరాల కించి...మీ రూపంలో వచ్చి, ఇలా ఇన్ని ఫరాల్నిచ్చి మమ్మల్ని ఆదుకున్నాడు బాబూ" అంది ముసలమ్మ ఆదిబాబుకు నమస్కారం చేసి.

సాయంత్రంలోగానే మొత్తం కూరగాయలన్నీ ఆమ్మేసారు ఇద్దరూ కలిసి, ఇంటికి వెళ్లేముందు ఆదిబాబుతో చెప్పడానికొచ్చారు.

"ఆ కూరగాయలన్నీ కొంటానికి డబ్బులెక్క డియ్యే" అడిగాడు.

"మా దుకాణాలకి అవ్వలిచ్చే ఆదినారాయణ దగ్గర తీసుకున్నాం. అమ్మిందాంట్లో ఏ రోజుకా

రోజు...కొంత కొంత సాయంత్రం వొచ్చి వసూలు చేసుకుంటాడు" అంది చింతల్లి.

"అదేంటి? ఇక్కడ నేనుండగా ఆడిదగ్గిరా, ఈడిదగ్గిరా తీసుకోవాల్సిన ఆవసరమేటి?" బాధగా డిగాడు ఆదిబాబు.

"తవరికిండుకులెండి బాబూ ఆవసర శ్రమ. కొట్టు ఎట్టుకొమ్మని పోటు సూపించారు అది సాల్తా? అదే పదేలు" అంది ముసలమ్మ.

"ఆ బాబుగారు! రేపట్టుంచీ మా మామ్మే వచ్చి దుకాణంమీద కూర్చుంటాది. నాకు రాటానికి కుదర్లు. రేపట్టుంచీ స్కూల్ను ఆస్తి తెరుస్తున్నారు కదా...గర్ల్స్ స్కూల్లో నేను ఎటెండర్గా పనిచేస్తున్నాను. రేపట్టుంచీ స్కూలుకెళ్ళిపోతాను" అంది చింతల్లి.

ఆదిబాబు గుండెల్లో రాయిపడ్డట్టుయింది.

"ఏంటి? నువ్వు స్కూల్లో పని చేస్తున్నావా? మరి చెప్పావు కాదేం? అయినా నువ్వు రాకపోతే మీ దుకాణానికి 'కళ' వుండే! సుబ్బరంగా లాభాలొస్తున్న యాపారం చేసుకోకుండా, ఈ ఉద్యోగలయ్యి ఎందుకే అరువు చాకిరీ" అన్నాడు ఆదిబాబు.

"నదువుకున్నాను కదండీ...ఖాలీగుండడం ఎందుకని...చేరాను. యాపారం చెయ్యడానికి మా మామ్మన్నాది కదా! అది చూసుకుంటాది. ఈ మద్దిన మాకు శలవులు గదా. అందకని వొచ్చి

కొట్టుమీద కూర్చున్నాను" అంది.

"ఎక్కడ సూసినా పోకిరీ ఎదవలెక్కవైపోయారు బాబూ! అందుకని దీన్ని దుకాణంమీద కూకోపెట్టడంనేడు" అంది ముసలమ్మ.

"హోరీ! ఈ సంగతేదో ముందే తెలిస్తే ఎంతో బాగుండేది కదా! మస్తిరకాటంలో పెట్టేసి ఈ గుంట భలేగా తప్పించుకుపోయింది అనుకున్నాడు ఆదిబాబు.

"అవ్వుడవ్వుడన్నా వీలు చూసుకొని వచ్చి కనిపిస్తుండు" ఆ మాటలు గొంతుదాటి బైటకు రాలేదు. 'కక్కలేకా, మింగలేకా' అన్నట్టు తయారైంది నా పరిస్థితి...ఈ యవహారం ఎందుకీలా తయారైంది? తాను ఆవసరంగా 'తొందరపడి పోయాడు' లోపల్లోపల మధనపడిపోతున్నాడు ఆదిబాబు.

"ఎల్లోస్తానండయగోరూ!" అంది చింతల్లి మౌనంగా తలూపాడు ఆదిబాబు. వెళ్ళొస్తూ చింతల్లి వైపు ఆలా దిగులుగా దివాళా తీసిన వ్యాపారిలా చూస్తూ నిలబడిపోయాడు ఆదిబాబు.

సాయంత్రం వనాసరే బైట ఎండ మాత్రం చిటపటలాడించేస్తోంది.

విన్నపాలు

ద్వారం వారు

స్వప్న సుమం మెల్లమెల్లగా విచ్చుకుంటూంది ఇచ్చుకుంటూంది సూర్యకిరీటపు తొలిధృతిలో ఓ అజ్ఞాత బాల్యపు చిర్లగపు విచ్చుకుంటూంది లేగ దూడలు పాల మీగడ కాలువల పక్కన పర్యేదుతుంటాయి పసి పాపల చర్మపు గోళ్ళు తల్లి స్థనాల్ని గిచ్చుతుంటాయి రాత్రి నమయంలో ఏదో మిలమిలా మెరుస్తోన్న సూర్యక్షణం తమస్సులో తడబడుతున్న నను తడుముకునే తమ హస్తం నీదేనా ఏమిటోలే అన్నానికి వస్తావా అంటావు కానీ ఏవేళవుతుందో ఏమిటోలే ఈ చిక్కని ఆకుపచ్చని చీకటి గుబురులో విరిసి ఎగసి పడ్తోన్న రేపటి నివ్వరవ్వ నీ నవ్వు నా ఆత్మ తేజో రుధిరపు మంకెన పరాగాన్ని నీ కన్నీటి ప్రమిదలోంచి కాంచలేని అంధకుడ్లి అమవసనాడు అలలఘోషకి తాకిడికి చెక్కిళ్ళుల చీకటులలో అన్నంటయానికి అన్న నమయానికి వొస్తానో రానోగానీ మృదువైన పాషాణం మీదకి మెల్లగా జారిపోతున్నాను నాసర్వ పక్షుల రెక్కల్ని విరుచుకునే కెరటాల తొడల్ని నాస్వర్గ సంకెళ్ళనీ సర్వాన్నీ ద్వారం వారి ద్వారా ఇచ్చేస్తున్నాను

మో